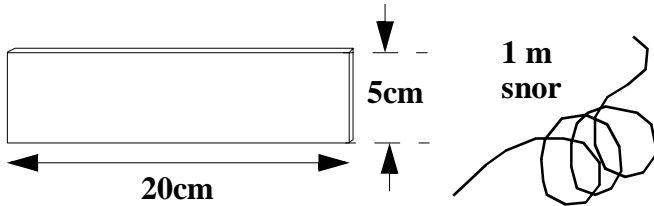

“Hurra”

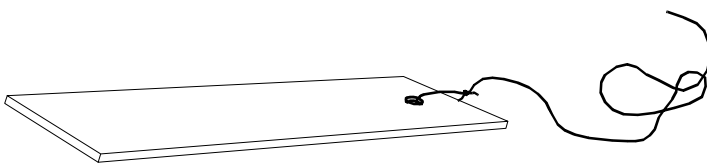
Drei “hurra” rundt i lufta og opplev urlyden.

Til dette eksperimentet trenger du en plastbit og en nylonstr.

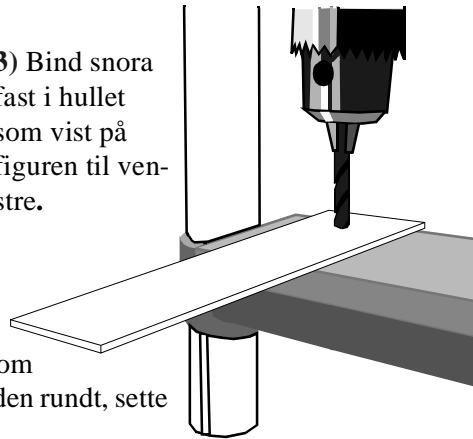

1) Skjær til et stykk plast, ca. 20 cm langt og 5 cm bredt. Tykkelsen kan være fra 2 - 5mm. Ingen av målene er imidlertid særlig kritiske. Ei stor “hurra” lager en dypere lyd, enn ei lita og spinkel.

2) Bor et hull i plastbiten midt på kortsida ca. 1cm fra enden.

3) Bind snora fast i hullet som vist på figuren til venstre.

4) Ta tak i snora og sving “hurra” rundt i lufta med stor fart. Ikke bli forundret om du først ikke hører noen ting. Litt av mystikken ved ei hurra er at den noen ganger gir lyd, andre ganger ikke. Dersom du vil tvinge den til å gi lyd fra seg, må du før du begynner å svinge den rundt, sette den i rotasjon.

Du kan lage “hurra” finere ved å runde av hjørnene eller endre litt på formen. Da vil du også oppdage at lyden forandrer seg. Legg også merke til at selv om du dreier den rundt med konstant fart, så kommer og går lyden. Hva tror du det kommer av?

På engelsk går denne innretningen under navnet “bullroarer” og kan spores flere 1000 år tilbake. I Australia er den blant aboriginerne brukt som et hellig

instrument ved viktige sermonier. De kaller den en “Tundun”, og den kan være av to typer: Den store manns- eller bestefars-“Tundun”, med dyp hummende lyd, eller den spinklere kvinne- eller pike-“Tundun” som er grannere i “målet”. Ellers finnes den over hele verden, hos flere innfødte stammer i Afrika, blant indianerne i Amerika og hos jungelfolkene på Sumatra i Asia.

I Europa er den i mange hundre år blitt brukt som leketøy.

